

■ Ponorné parcely znovu přináší zeleň do potápějícího se města.
©Studio Bam!

Vodní kanály magicky přitahují architekty a developery

Urbanistické vize, architektonické návrhy a projekty utvářejí podobu našeho světa s invencí, jež někdy hraničí s utopií. Ne vždy se však podaří uskutečnit představy architektů podléhající pragmatickým strategiím developerů a investorů. Některé z plánů zůstanou navždy jen na papíře. Seznamte se s vizemi budoucích Benátek a Petrohradu bez jistoty jejich realizace.

Zelené ostrovy benátské

Soužití města s vodní plochou nemůže být nikde aktuálnějším tématem než v italských Benátkách. Během letošního září představila porota složená ze zvůněných jmen světové architektury (v čele se zakladatelem studia BIG Bjarkem Ingelsem) vítěze mezikontinentální soutěže Venice CityVision Competition, mladou trojici architektů z turínského studia Bam! Fórum nápadů, technologických novinek i studií z oblasti architektury, portál CityVision, uspořádal v letošním roce burzu vizí soustředěných na potápějící se město a pro vítěze připravil odměnu dva tisíce eur. Po loňském suchozemském Římě se tedy pozornost přenesla k větší

spolupráci s vodním elementem a v tomto duchu také Alberto Bottero, Simona Della Rocca a Valeria Bruni uchopili svůj koncept plovoucích ostrůvků, které se v jejich představě staly poklidným útočištěm se zelení – tolik nedostupnou na území současného města. Na rozdíl od ostatních soutěžících nestavěli své vize na pevné zemi. Právě naopak – účelové i okrasné zahrady, parky i prostor pro pouliční umělce v poklidném tempu plují po vodních kanálech a vracejí Benátkám lenivou atmosféru z časů, než do atraktivního cíle vtrhl turistický ruch. Trychtýřovité nálevky z betonu na ocelové konstrukci přenášejí společenský i soukromý život z pevniny na vodní hladinu, či spíše

■ Vizualizace nové podoby ZOO Petrohrad, © Artefactory for TN Plus & Beckmann N'Thépé

pod ni. Nově vzniklá klidová zóna dodává bohatým průčelím obráceným k vodě zpět jejich původní smysl, zpomaluje dopravu, takže se kanály namísto frekventovaných tepen stávají místem k sociální komunikaci. Těžko říct, co by tempu z dob, kdy byly gondoly jediným dopravním prostředkem, řekli obchodníci, místní obyvatelé by ho však možná uvítali. Už proto, že podmínkou pro přijetí každého z 201 obdržných návrhů bylo použití ekologicky šetrných a zároveň moderních technologií, tudíž se nepředpokládá velká zátěž na okolní prostředí. Místní vládní instituce i developéři tak v soutěži získali inspiraci pro budoucí vizi města, což je ostatně jedním z hlavních cílů portálu CityVision. V tištěné podobě si soubor všech předložených návrhů lze prohlédnout ve speciálním čísle exkluzivního časopisu Cityvisionmag 4.

www.cityvision-mag.com

www.studiobam.it

Petrohradská zoo

Tradiční náklonnost ruské šlechty k francouzské kultuře je sice dávno minulostí, přesto se kamínky souvislosti daří sem tam posouvat novými tahy na šachovnici. Nevyhovující zoologická zahrada v Petrohradu

získá nový kabát francouzského střihu v mokřinách blízko Finského zálivu od uskupení krajinných designérů TN Plus a společnosti Architects Beckmann N'Thépé. Zoo založená roku 1865 přímo v historickém centru města trpí nedostatkem prostoru, proto se petrohradská radnice rozhodla vymezit 300 ha plochy severně od města, které se až do založení Sovětského svazu pyšnilo přívlastkem hlavní. V sousedství pověstných močálů, na jejichž základech nechal car Petr Veliký za obrovských obětí na životech dělníků své sídelní město postavit, proběhnou do roku 2014 velké stavební operace. Na 96 ha jižní části pozemku vyrostou pavilony a výběhy pro 3474 zvířat (479 druhů), přičemž zbylá plocha si ponechá původní ráz lesů podléhajících pravidelným záplavám. Projekt využije přebytků vodních zdrojů k vytvoření umělého souostroví s jedinečným záměrem – imitovat prehistorický model kontinentu zvaného Pangea, který se vlivem tektonických sil rozdělil na pět světadílů. Zoologická zahrada Primorskij bude simulovat historicky vzdělávací koncept ekosystémů kdysi tvořících jeden celek, dnes však oddělených oceány. Symbolický vzorek každého z kontinentů zde bude ohraničen pouze kanály a řekami, aby

dohromady tvořily iluzi pevniny těsně před roztržením. Do konceptu projektu, který dovoluje sledovat evoluci zvířecích druhů a vznik biodiverzity úzce spjaté s geologickou historií Země, velmi dobře zapadá obohacení chovaných zvířat o paleo-zoologické druhy, tedy druhy žijící na naší planetě po miliony let bez podstatných změn. Hlavní výzvou pro architektky a krajinné designéry bylo vybudovat vhodné a přátelské prostředí pro obyvatele všech světadílů v podmínkách tuhých dlouhých zim s nedostatkem denního světla. Vzhledem k tomu, že ruská zima v oblasti Petrohradu dosahuje běžně teploty -25°C , musí být vnitřní expozice velmi rozsáhlé a výběr rostlin pro tropické oblasti natolik specifický, aby přežil kruté mrazy. V zimních měsících zamýšlejí tvůrci otevřít dva okruhy, vnější a vnitřní, navzájem nepropojené, aby se zabránilo únikům tepla. Soustava skleníků z ultralehkého ETFE bude chránit tropická zvířata, zatímco o výběhy se podělí několik zvířecích druhů, některé z nich budou dokonce svobodně putovat z jednoho výběhu do druhého. Zoo plánují architekti spojit s centrem města pravidelnou lodní dopravou, stejný způsob pohybu bude mimo jiné možný i po samotném areálu. TN Plus a Architects Beckmann N'Thépé nasbírali

pro 2000 osob v podobě kosmického korábu. Namísto dostavby budov do plného trojúhelníku se plán Work AC snaží citlivě zrekonstruovat stávající objekty jen s minimálním zásahem, který zachová jejich „nizozemský“ ráz se zdí z červených pálených cihel. Transformace Nového Holandska s předpokládanými náklady 12 miliard amerických dolarů počítá s vytvořením amfiteátru podobnému prostoru schopného pod širým nebem pojmout různé druhy kulturních aktivit. Budovy budou navzájem propojeny vyvýšenou promenádou v podobě galerie spojující jejich horní patra, do nichž přivádějí velkorose prosklené střechy množství přirozeného světla. Podle záměrů Work AC by „město ve městě“ mělo obsahovat čtyři okruhy o přibližně stejné rozloze věnované umění, designu, vzdělání a komerčnímu využití s obchody, restauracemi a hotelem. Venkovní aktivity se soustřeďují především kolem centrálního bazénu se zachovaným přístupem lodí skrze plavební kanály. Dva nově navržené trojúhelníkové objekty opakují stejný motiv ostrovního půdorysu a nabízejí rozšíření služeb, jež nejsou schopny pojmout historické budovy – nakloněná plocha sloužící jako hlediště pro performance pod otevřeným nebem ukrývá ve svém nitru parkoviště a výchozí stanoviště vyhlídkových letů balonem. Obrovský stan zastřešuje prostranství mezi dvěma obchodními domy a v zimním období vytváří rohovou výstavní galerii, která se v létě mění ve skulpturní zahradu. V budoucím komplexu bude zachována i bývalá věznice umístěná v jednom z cípů ostrova, jejíž kruhový rotundovitý tvar využijí architekti k vytvoření hotelu. Datum dokončení rozsáhlého projektu zatím není známé.

www.work.cz

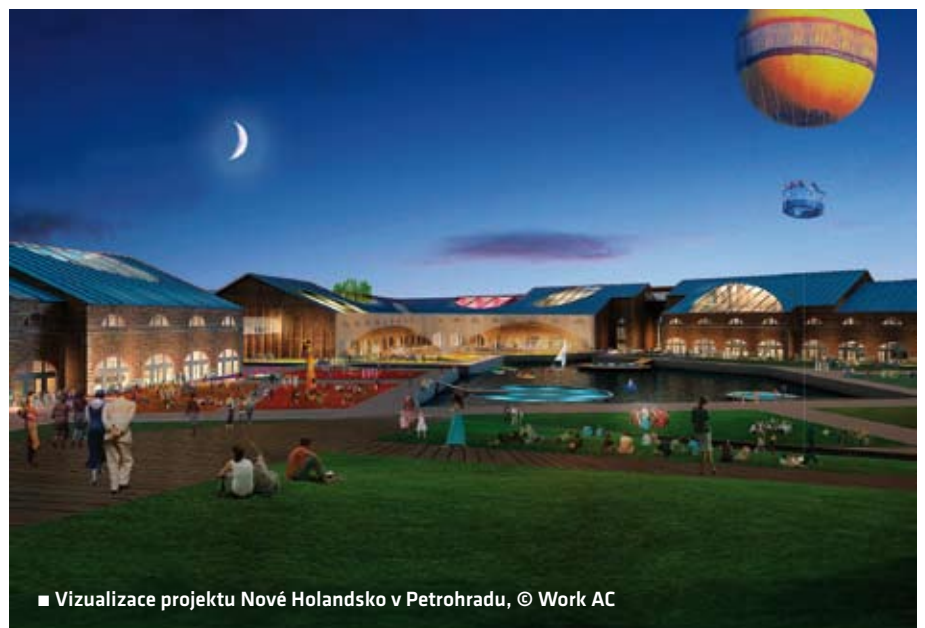
Daniela Rígrová

společné zkušenosti při renovaci zoo ve Vincennes a v Helsinkách, doufejme tedy, že se ku prospěchu jeho obyvatel úspěšně vypořádají i s petrohradskými mokřady.
www.tnplus.fr, www.b-nt.biz

Dva projekty nad Něvou

Dalším staronovým projektem z Finského zálivu je už několik let sledované Nové Holandsko v srdci Petrohradu. Po 300 let veřejnosti uzavřený vojenský areál se v krátkém rozmezí stal již podruhé objektem mezinárodní soutěže na revitalizaci s cílem vytvořit funkční a živou kulturní součást města. Téměř osmihektarový ostrov s unikátním trojúhelníkovým půdorysem ohraničený kanály a řekou Mojkou založil roku 1721 již zmiňovaný car Petr Veliký. Zprvu jej využíval jako loděnice, pro něj příznačně zvolil jméno země, kde se sám učil loďařství. Později sloužily budovy na ostrově jako zbrojnice, vojenská skladiště i věznice. Roku 2004 předala armáda Nové Holandsko městu, kterému v prvním kole soutěží nejlépe vyhovovala koncepce architektonického ateliéru Foster + Partners s datem realizace do konce roku 2010. Moskevský developerský gigant RussianLand zodpovědný za uskutečnění projektu v blízkosti Něvského prospektu

však nečekaně zkrachoval a úkol zdědil ruský podnikatel Roman Abramovič. Vypsal novou mezinárodní soutěž, jíž se účastnily i ateliéry světových jmen jako MVDR, David Chipperfield Architects nebo Studio 44 a newyorský vítěz Work AC. Oproti londýnskému studiu Foster + Partners pojali Američané ostrov v konzervativnějším stylu bez snahy umístit na centrální plochu areálu festivalový sál

■ Vizualizace projektu Nové Holandsko v Petrohradu, © Work AC